

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2024

Esittely lausuntopyynnön liitteeksi

Ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen

Lainsäädännöllinen tausta

Terveydenhuoltolaki (1326/2010), 36 §

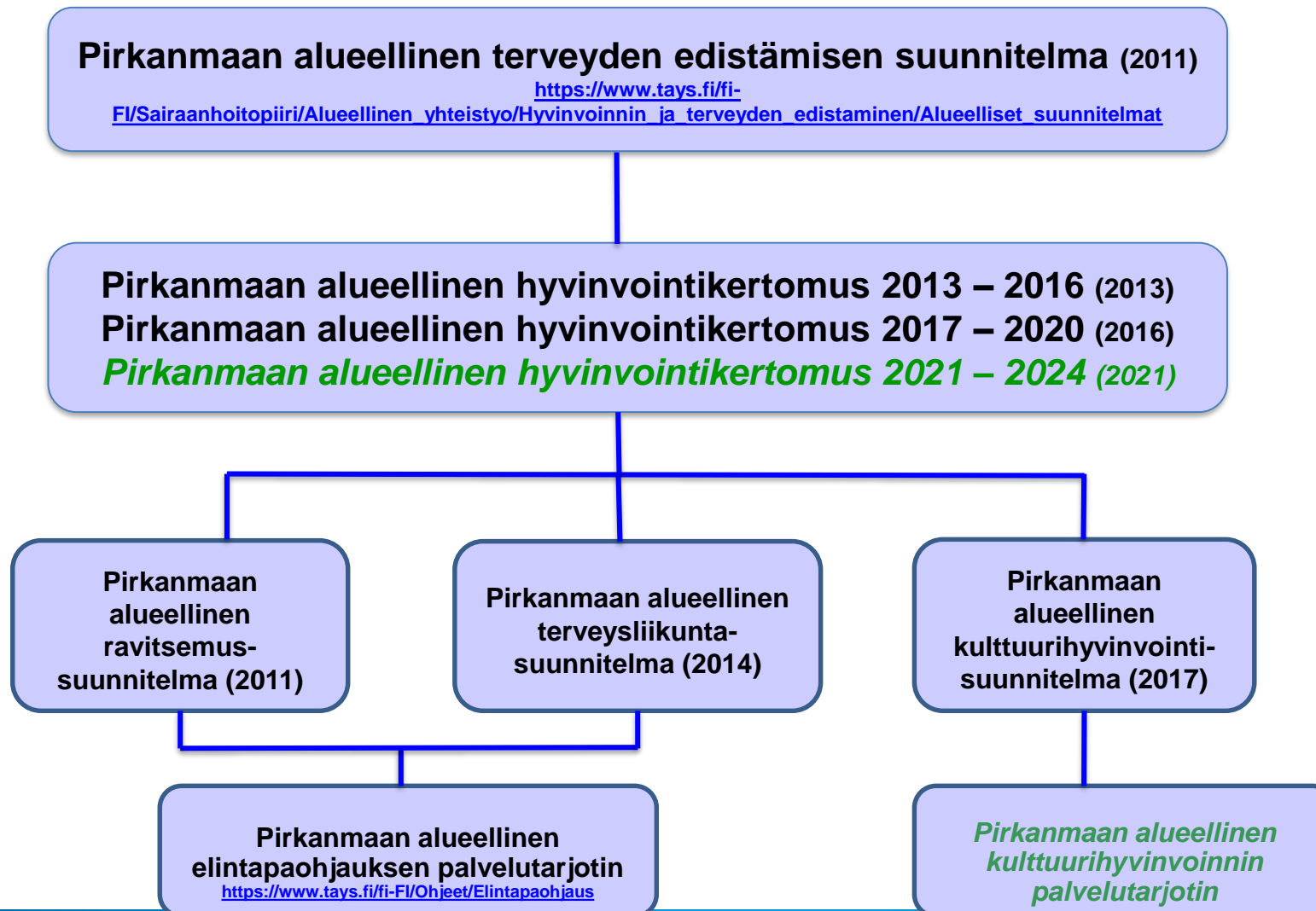
- Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän on tarjottava asiantuntemusta ja tukea kunnille järjestämällä koulutusta, kokoamalla hyvinvointi- ja terveysseurantatietoja sekä levittämällä kuntien käyttöön sairauksien ja ongelmien ehkäisyn näyttöön perustuvia toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen alueelliset strategiat ja suunnitelmat on valmisteltava yhteistyössä kuntien kanssa ottaen huomioon kunnan eri toimialojen toiminta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (Hallituksen esitys eduskunnalle 8.12.2020), 7 §

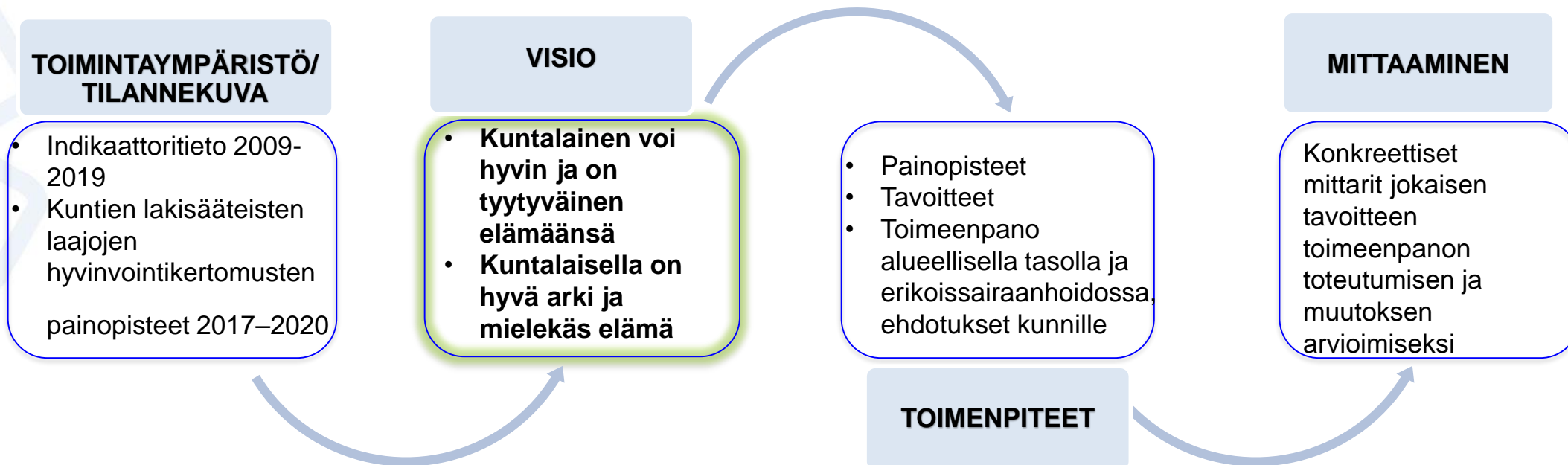
Hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät:

- Strategisessa suunnittelussaan asetettava tavoitteet ja määriteltävä toimenpiteet.
- Arvioitava ennakkoon ja otettava huomioon päätöksensä vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.
- Nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.
- Seurattava asukkaitensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.
 - Raportoitava aluevaltuustolle vuosittain.
 - Valmistettava valtuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.
 - Laadittava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma yhteistyössä alueen kuntien kanssa.
 - Julkaistava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma julkisessa tietoverkossa.

Pirkanmaan alueelliset strategiset väestötason hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiakirjat

Valmisteluprosessi

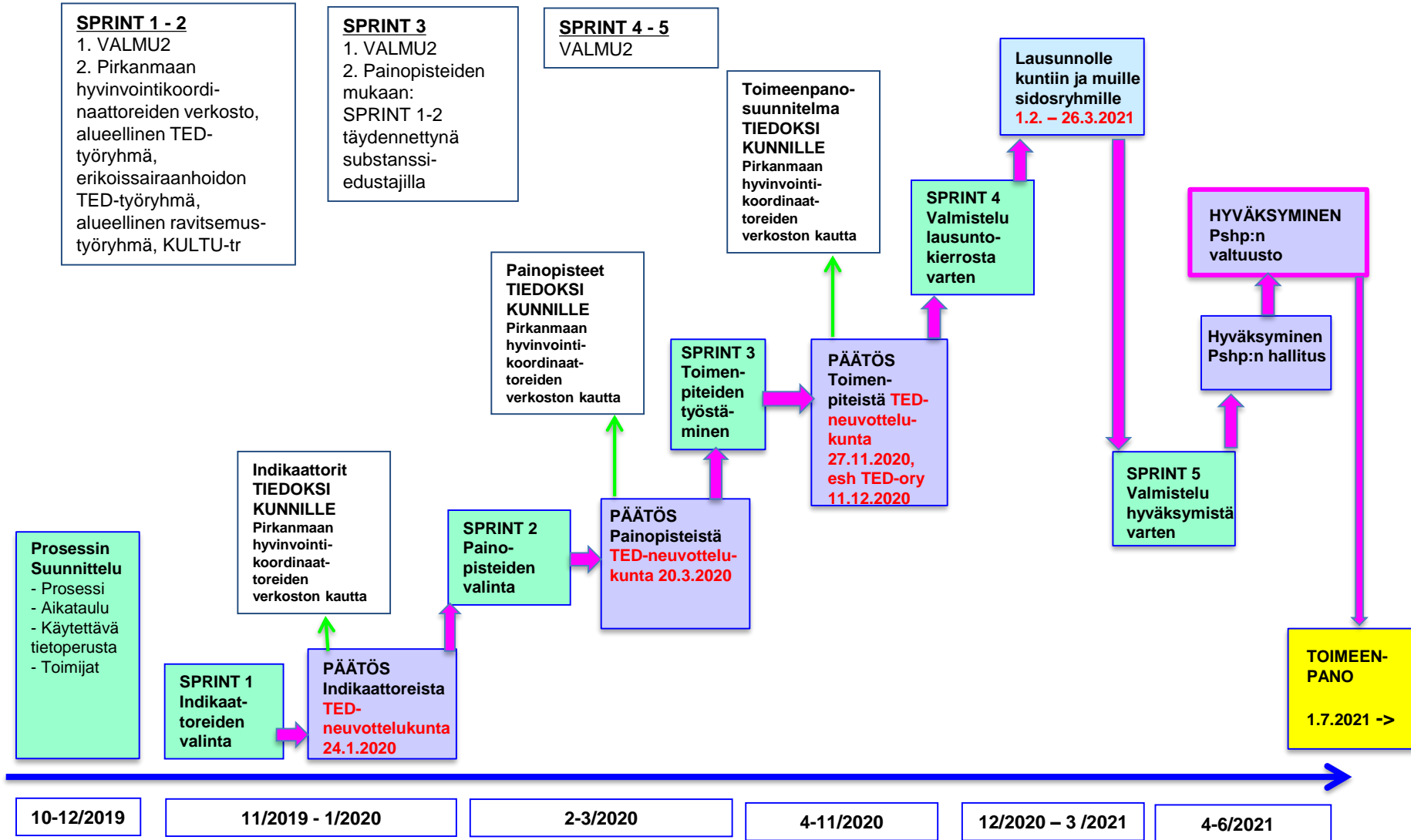

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2024

VALMISTELU SCRUM-prosessina

Perusteet

1. Lainsäädännön velvoitteet
2. Pirkanmaan kuntien hyvinvointikertomusten painopisteet
3. Pirkanmaan väestön HYTE-tiedot
4. Strateginen asiakirja, joka linjaa väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Pirkanmaalla poikkiallisesti

Miten kuntalaisemme voivat?

Tilannekuvassa käytetyt indikaattorit on ryhmitelty ikäryhmittäin kuvan teemoihin

- Kaikki ikäryhmät
- Lapset ja lapsiperheet
- Nuoret ja nuoret aikuiset
- Työikäiset
- Ikäihmiset

Kasvu, oppiminen, kasvuyhteisöt	
Vahvuudet	Haasteet

Ihmissuhteet ja elämänmuutokset	
Vahvuudet	Haasteet

Asuminen, elinympäristö ja turvallisuus	
Vahvuudet	Haasteet

Työ ja toiminta	
Vahvuudet	Haasteet

Vapaa-aika	
Vahvuudet	Haasteet

Elintavat ja terveystyttäytyminen	
Vahvuudet	Haasteet

Palvelut	
Vahvuudet	Haasteet

Toimiva arki	
Vahvuudet	Haasteet

Osallisuus, vaikuttaminen ja yhteiskunta	
Vahvuudet	Haasteet

Taloudellinen toimeentulo	
Vahvuudet	Haasteet

Fyysinen terveys, mielen hyvinvointi ja itsensä toteuttaminen	
Vahvuudet	Haasteet

PAINOPISTE	TAVOITTEET
Elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia	1. Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia
	2. Parannetaan ikäihmisten toimintakykyä
	3. Edistetään kuntalaisten mielenterveyttä ja yksilön <u>resilienssiä</u>
Osallisuus ja vaikuttaminen	1. Vaikutetaan EVA-menettelyn kautta
	2. Edistetään sosiaalista osallistumista
	3. Edistetään yhteiskehittämisen menetelmien käyttöä
Turvallinen elinympäristö	1. Vähennetään lapsiperheiden eriarvoisuutta
	2. Edistetään lähiympäristöjen kehittämistä esteettömiksi ja turvallisiksi sekä liikkumiseen ja osallisuuteen kannustaviksi
	3. Vähennetään päihdeongelmia
Vaikuttavat palvelut	1. Parannetaan palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta
	2. Otetaan käyttöön vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit
	3. Kehitetään asiakaspalautejärjestelmien/ asiakaskokemuksen ja hyödynnetään tuloksia

Toimeenpanosuunnitelma

+ toteutumisen arviointimittarit

❖ Alueellinen taso

sekä

❖ Erikoissairaanhoido

tai / ja

❖ Ehdotukset kunnille

Toimeenpanosuunnitelman työstäminen

2.9.2020 VALMU 2: työskentelypohja

17.9.2020: erikoissairaanhoidon TED-ohjausryhmä: erikoissairaanhoidon linjauksia

23.9.2020 ja 19.11.2020 Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoreiden verkosto: kuntanäkökulma

8.10.2020 järjestöjen työpaja

8.10.2020 ja 18.11.2020 erikoissairaanhoidon TED-asiantuntijatyöryhmä: erikoissairaanhoidon näkökulma

19.10.2020 ja 13.11.2020 KULTU-tr: kulttuurihyvinvoinnin keinot

19.10.2020 järjestönäkökulma ”työnyrkki”

21.10.2020 alueellinen ravitsemustyöryhmä: ravitsemuksen keinot

30.10.2020 alueellinen terveyden edistämisen työryhmä: alueellinen toimeenpano

9.11.2020 alueellinen LAPE-työryhmä: LAPE yhdyspinnat

11.11.2020 HLU: liikunnan keinot

16.11.2020 VALMU2: valmistelu Terveyden edistämisen neuvottelukunnalle

27.11.2020 Terveyden edistämisen neuvottelukunta: toimeenpanosuunnitelman hyväksyminen, linjaukset lausuntokierrosta varten

11.12.2020 erikoissairaanhoidon TED-ohjausryhmä: erikoissairaanhoidon hyväksyminen

19.1.2021 PSHP:n johtoryhmä -> lähetys lausuntokierrokselle

PAINOPISTEET	TAVOITTEET	ALUEELLISEN TASON TOIMENPITEET	RAVITSEMUKSEN KEINOT	KULTTUURIHYVINVOINNIN KEINOT	LIIKUNNAN KEINOT	KUNTA-NÄKÖKULMA	ERIKOISSAIRAANHOIDON KEINOT	JÄRJESTÖ-NÄKÖKULMA	LAPE-NÄKÖKULMA
		- Toimenpiteet *- Miten arvioidaan toteutuminen	- Alueellisen tason toimenpiteet - Erikoissairaanhoidon keinot - Kunnassa toteutettavat toimenpiteet *- Toimenpiteet *- Miten arvioidaan toteutuminen	- Alueellisen tason yhteistyö - Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa - Kunnissa tapahtuva toiminta *- Toimenpiteet *- Miten arvioidaan toteutuminen	- Alueellisen tason yhteistyö - Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa - Kunnissa tapahtuva toiminta *- Toimenpiteet *- Miten arvioidaan toteutuminen	- Toimeenpanoehdotuksia kunnille - Miten arvioidaan toteutuminen	- Toimenpiteet erikoissairaanhoidossa - Miten arvioidaan toteutuminen	- Kuntayhteistyö - Erikoissairaanhoido-yhteistyö - Alueellisen tason yhteistyö - Toimenpiteet - Miten arvioidaan toteutuminen	- Kuntayhteistyö - Erikoissairaanhoido-yhteistyö - Alueellisen tason yhteistyö
Elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia	Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokattumuksia								
	Parannetaan ikäihmisten toimintakykyä								
	Edistetään kuntalaisten mielenterveyttä ja yksilön resilienssiä								
Osallisuus ja vaikuttaminen	Vaikutetaan EVA-menettelyn kautta								
	Edistetään sosiaalista osallistumista Edistetään yhteiskehittämisen menetelmien käyttöä								
Turvallinen elinympäristö	Vähennetään lapsiperheiden eriarvoisuutta								
	Edistetään lähiympäristön kehittämistä esteettömiksi ja turvallisiksi sekä liikkumiseen ja osallisuuteen kannustaviksi								
Vaikuttavat palvelut	Vähennetään päihdeongelmia								
	Parannetaan palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta								
	Otetaan käyttöön vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit Kehitetään asiakaspalautejärjestelmien/asiakaskokemuksen tulosten hyödyntämistä								

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 - 2024

PAINOPISTEET	TAVOITTEET	ALUEELLISEN TASON TOIMINTA
		Miten muutos todennetaan?
Elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia	Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia	<ul style="list-style-type: none"> - Alueellinen lasten, nuorten ja lapsiperheiden elintapaohjauksen palvelupolku on koottu - Pirkanmaan alueellisen ravitsemussuunnitelman lasten, nuorten ja lapsiperheiden osio on päivitetty ja jaettu kuntien hyödynnettäväksi
	Parannetaan ikäihmisten toimintakykyä	<ul style="list-style-type: none"> - Alueellinen ikäihmisten elintapaohjauksen palvelupolku on koottu - Hyvinvointialueella on sisällytetty palveluasumisen piirissä olevien ikääntyneiden palvelu- ja hoitosuunnitelmiin kulttuurisen osallistumisen tavoitteet ja toteutumisen seuranta: KulttuuriRAIn käyttöönotto - Laadittu alueellinen yhtenäinen käytäntö ravitsemustilan arvioimiseksi ja vajaaravitsemusriskin tunnistamiseksi <ul style="list-style-type: none"> - kotihoito - sairaala - avohoito - Päivitetty Pirkanmaan alueellisen ravitsemussuunnitelman ikäihmisten osio kuntien hyödynnettäväksi
	Edistetään kuntalaisten mielenterveyttä ja yksilön resilienssiä	<ul style="list-style-type: none"> - Järjestetty KulttuuriTEAvisarin kuntokoulu kunnille, koottu reseptikirja hyvistä kulttuurihyvinvointia edistävästä käytännöistä - Määritetty hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteen SOTEKU-tehtävät

PAINOPISTEET	TAVOITTEET	ALUEELLISEN TASON TOIMINTA
		Miten muutos todennetaan?
Osallisuus ja vaikuttaminen	Vaikutetaan EVA-menettelyn (päätosten ennakoarviointi-) kautta	- Järjestetty alueella EVA-menettelyn tunnettavuutta lisääviä tapahtumia ja koulutustilaisuuksia
	Edistetään sosiaalista osallistumista	- Hyvinvointialueen sote-keskuksen rakenteeseen sisältyy järjestökoordinaattorin toimenkuva. Tehtävät määritetty - Järjestöt osallistuvat ikäryhmittäisten elintapaohjauksen palvelupolkujen valmisteluun
	Edistetään yhteiskehittämisen menetelmien käyttöä	- Päivitettyjen ja uusien hoitoketjujen lukumäärä/ v, joiden työstämisessä mukana on 1) kokemusasiantuntija 2) ravitsemusasiantuntija
Turvallinen elinympäristö	Vähennetään lapsiperheiden eriarvoisuutta	Tehty vuosittain yhteenveto lapsiperheiden eriarvoisuutta vähentävistä toimenpiteistä hyvinvointialueen valmistelussa
	Edistetään lähiympäristön kehittämistä esteettömiksi ja turvallisiksi sekä liikkumiseen ja osallisuuteen kannustaviksi	Laadittu alueellinen liikkumisen edistämisen ohjelma, jossa tarkastuslista paikallisesti edistettävistä toimenpiteistä.
	Vähennetään päihdeongelmia	Alueellinen tuki kuntien EPT-työlle (ehkäisevä päihdetyö): kuntien EPT-kypsyysanalyysin tulosten perusteella
Vaikuttavat palvelut	Parannetaan palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta	- Rakennettu alueellisen ravitsemusohjauksen malli hyvinvointialueelle - Rakennettu alueellinen kulttuurihyvinvoinnin palvelutarjotin ja otettu se käyttöön
	Otetaan käyttöön vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit	- Vuosittain niiden valmistelussa olevien uusien ja päivitettyjen hoito- ja palveluketjujen lukumäärä, joissa on mukana ravitsemus/ liikunta/ savuttomuus/ päihteet per kaikki valmistelussa olevat uudet ja päivitettyt hoito- ja palveluketjut - Kehitetty alueellisena yhteistyönä kulttuuriresepti- ja kulttuurilähetekäytäntöjä ja otettu ne käyttöön
	Kehitetään asiakaspalautejärjestelmien/ asiakaskokemuksen tulosten hyödyntämistä	Järjestöedustus on mukana hyvinvointialueen asiakaspalautejärjestelmää kehittävässä työryhmässä

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma 2021 – 2024

Toimeenpano-suunnitelma/ Alueellisen tason toiminta 2.

← Liittyi PirSOTEen / hyvinvointialue

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma 2021 – 2024
Toimeenpanosuunnitelma/ Erikoissairaanhoidon toiminta 1.

← Liittyä PirSOTEen / hyvinvointialue

PAINOPISTEET	TAVOITTEET	ERIKOISSAIRAANHOIDON TOIMINTA
		Miten muutos todennetaan?
Elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia	Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia	- Tehty päätös STESO:n (Suomen terveyttä edistävät sairaalat ja organisaatiot ry) ravitsemusterve sote-organisaatio -kriteerien soveltamisesta ja otettu ne käyttöön.
	Parannetaan ikäihmisten toimintakykyä	- Pirkanmaan alueellinen kaatumisten ehkäisyn toimintamalli otetaan käyttöön erikoissairaanhoidossa (www.tays.fi/kaatuminen). Taysissa kaatumisriskiä arvioidaan FRAT-kaatumisriskimittarilla ja tehdyt mittaukset kirjautuvat automaattisesti potilaan hoitotaulukkoon - Kyseisellä sairaalajaksolla syntyneet ≥ 2 asteen painehaavat per havainnoidut potilaat - Erikoissairaanhoidon piirissä olevien ikääntyneiden palvelu- ja hoitosuunnitelmiin laaditaan kulttuurisen osallistumisen tavoitteet ja niiden kirjaus.
	Edistetään kuntalaisten mielenterveyttä ja yksilön resilienssiä	- OLKA-pisteille ohjaaminen: vastuutettu ammattilainen organisoimaan toimintaa - Rakennettu potilastietojärjestelmään kohta vertaistuen tarjoamiselle
	Vähennetään päihdeongelmia	Rakennetaan erikoissairaanhoidon menetelmä päihdepalveluketjun tarkistuslistan systemaattiseen käyttöönottoon ja raportointiin

PAINOPISTEET	TAVOITTEET	ERIKOISSAIRAANHOIDON TOIMINTA
		Miten muutos todennetaan?
Osallisuus ja vaikuttaminen	Vaikutetaan EVA-menettelyn (päätösten ennakoarviointi-) kautta	- Tehty päätös EVA-menettelyn käytöstä. Toteutuneiden EVA-menettelyjen määrä
	Edistetään sosiaalista osallistumista	OLKA-piste otettu käyttöön. Käyttöastetta seurataan ja siitä raportoidaan systemaattisesti
	Edistetään yhteiskehittämisen menetelmien käyttöä	Laadittu suunnitelma ja toimintaohje asiakasraatien ja kokemusasiantuntijoiden osallistumisesta PSHPn eri toiminnan tasoilla. Toteutumisen seuranta ja raportointi sisällytetään palvelumuotoiluun
Turvallinen elinympäristö	Vähennetään lapsiperheiden eriarvoisuutta	Otettu käyttöön STESO:n (Suomen terveyttä edistävät sairaalat ja organisaatiot ry) yhdenvertaisuuden toteutumisen tarkistuslista /itsearviointi. Toteutuneiden itsearviointien määrä (kpl/ v)
	Edistetään lähiympäristön kehittämistä esteettömiksi ja turvallisiksi sekä liikkumiseen ja osallisuuteen kannustaviksi	Asiakasraadit ja kokemusasiantuntijat ovat mukana tilasuunnittelussa. Kehittämiskävelyiden toteutuminen Taysin campusalueella
	Vähennetään päihdeongelmia	Rakennetaan erikoissairaanhoidon menetelmä päihdepalveluketjun tarkistuslistan systemaattiseen käyttöönnottoon ja raportointiin
Vaikuttavat palvelut	Parannetaan palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta	Tabusta ajantasainen seurantatieto palvelujärjestelmän toiminnalle. Systemaattinen raportointi
	Otetaan käyttöön vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit	- Savuton sairaala -auditoinnin tulokset - Elintapaohjauksen palvelutarjottimelle kootaan vaikuttavia menetelmiä
	Kehitetään asiakaspalautejärjestelmien/asiakaskokemuksen tulosten hyödyntämistä	Kokemusasiantuntija-tilausten määrän systemaattinen raportointi. Sisältyy suunnitelmaan ja toimintaohjeeseen asiakasraatien ja kokemusasiantuntijoiden osallistumisesta PSHPn eri toiminnan tasoilla

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 – 2024 Toimeenpanosuunnitelma/ Erikoissairaanhoidon toiminta 2.

← Liittyä PirSOTEen / hyvinvointialue

PAINOPISTEET	TAVOITTEET	KUNNAN TOIMINTA
		Miten muutos todennetaan?
Elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia	Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia	<ul style="list-style-type: none"> - Ruoka- kulttuuri- ja liikuntakasvatus on sisällytetty kunnan varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmaan sekä 3. sektorin kanssa tehtäviin yhteistyösuunnitelmiin - Ruokakasvatuksen kehittämiseen ja arviointiin hyödynnetään Nykytila.fi -itsearviointityökalua - Kunnan vastuulla olevissa palveluissa ruokailu toteutuu VRNn (Valtion ravitsemusneuvottelukunnan) ikäryhmäkohtaisten suositusten mukaan: <ul style="list-style-type: none"> - Ruokapalvelut täyttävät sydänmerkkikriteerit - Kouluille ja päiväkodeille haetaan ruokadiplomit jokaiselle toimipisteelle ja toimitaan niiden mukaan - Neuvokas perhe toimintamalli on käytössä
	Parannetaan ikäihmisten toimintakykyä	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnan liikuntaneuvonnan palveluketju on kunnossa - Kunnassa on käytössä Voimaa vanhuuteen -toimintamalli - Terveyskeskuksessa on johdon hyväksymä toimeenpanosuunnitelma iäkkäiden kaatumistapaturmien ehkäisystä (TEAvisari pth/ johtaminen) - Palveluasumisen piirissä olevien ikääntyneiden palvelu- ja hoitosuunnitelmiin on sisällytetty kulttuurisen osallistumisen tavoitteet ja toteutumisen seuranta: KulttuuriRAI otettu käyttöön - Terveyskeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelmassa on tavoite- ja toimintaohjelma iäkkäiden vajaaravitsemuksen ehkäisyyn (TEAvisari Pth/ johtaminen) - Ravitsemushoidon ja ruokailun laatuikäntännöt sisältyvät kaikkiin kunnan vastuulla oleviin ikäihmisten palveluihin. Ruokapalvelu ja ruokailu toteutuu VRN:n ikäihmisten suosituksen mukaan. Seurataan säännöllisesti 75 vuotta täyttäneiden ja kaikkien vajaaravitsemusriskiä kuuluvien ravitsemustilaa
	Edistetään kuntalaisten mielenterveyttä ja yksilön resilienssiä	<ul style="list-style-type: none"> - Arkeen Voimaa -itsehoidon ryhmätoimintamalli toimii kunnassa - Mieli.fi - Hyvän mielen kunta -tarkistuslista toteutuu - Kunnassa on toimintamalli kulttuuriryöntekijöiden ja sote:n yhteistyöstä

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma 2021 – 2024 Toimeenpanosuunnitelma/ Ehdotus kunnassa toteutettavaksi 1.

← Liitty PirSOTEen / hyvinvointialue

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma 2021 – 2024
Toimeenpanosuunnitelma/ Ehdotus kunnassa toteutettavaksi 2.

← Liittyä PirSOTEen / hyvinvointialue

PAINOPISTEET	TAVOITTEET	KUNNAN TOIMINTA
		Miten muutos todennetaan?
Osallisuus ja vaikuttaminen	Vaikutetaan EVA-menettelyn (päätösten ennakoarviointi-) kautta	- Kunnassa on kirjallinen toimintaohje päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin toteuttamisesta (TEAvisari/Kuntajohto/Johtaminen)
	Edistetään sosiaalista osallistumista	- Kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa (talousarvio) on määritelty kuntalaisten osallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet/ kyllä/ei (TEAvisari/Kuntajohto/ Osallisuus) - Osallistetaan kuntalaiset mukaan kulttuuria, liikuntaa ja ravitsemusta koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon - Kulttuuriluotsitoiminnan käynnistäminen osallisuuden ja osallistumisen vahvistamiseksi. - Lähitori-mallin ja kumppanuuspöytätoimintamallin hyödyntäminen kehittämisalustana.
	Edistetään yhteiskehittämisen menetelmien käyttöä	- Kunnan hyvinvointiryhmässä on nuorisovaltuuston/ vanhusneuvoston/ vammaisneuvoston edustaja - Kokemusasiantuntijat ja asiantuntijaraadit ovat mukana kunnan palvelujen suunnittelussa. - Kunta on mukana Pirkanmaan kulttuurihyvinvoinnin Taikusydän-verkostossa.

PAINOPISTEET	TAVOITTEET	KUNNAN TOIMINTA
		Miten muutos todennetaan?
Turvallinen elinympäristö	Vähennetään lapsiperheiden eriarvoisuutta	- Kunnassa on käytössä jokin toimintamalli, jolla lapsille ja nuorille tarjotaan kulttuuritarjontaa ja -vinkkejä, esim. alennetut liput, harrastuspassi (TEAvisari/Kulttuuri/Voimavarat) - Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille (Luonnos Valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 8.12.2020)
	Edistetään lähiympäristön kehittämistä esteettömiksi ja turvallisiksi sekä liikkumiseen ja osallisuuteen kannustaviksi	- Kunnassa on asetettu kestävyystavoitteita kestävästä liikkumisesta (esim. julkisen liikenteen, kävelyn ja pyöräilyn suosiminen) (TEAvisari/Kuntajohto/ Sitoutuminen)
	Vähennetään päihdeongelmia	- Kunnassa on moniammatillinen EPT-työn (ehkäisevä päihdetyö) rakenne vastuutuksineen - Terveyskeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelmassa on tavoitteita ja toimenpiteitä päihdehaittojen ehkäisystä ja vähentämisestä (TEAvisari/Pth/ Johtaminen)
Vaikuttavat palvelut	Parannetaan palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta	- Kunnassa on tarjolla digitaalista lähitukea (PiDiKe-hanke) - Kunnassa on rakennettu monitoimijainen elintapaohjauksen palvelupolku ikäryhmittäin - Kunta on mukana alueellisen kulttuurihyvinvoinnin palvelutarjottimen kehittämisessä - Kunnassa on voimassa oleva yhdenvertaisuussuunnitelma (TEAvisari/Kuntajohto/Sitoutuminen)
	Otetaan käyttöön vaikuttavat menetelmät ja toimintamallit	- Henkilöstö on täydennyskoulutettu Neuvokas perhe-toimintamallin käyttöön - Kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa on määritelty mittarit tai tunnusluvut, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista (TEAvisari/Kuntajohto/Sitoutuminen) - Kehitetty kulttuuriresepti- ja kulttuurilähetekäytäntöjä ja otettu ne käyttöön
	Kehitetään asiakaspalauttejärjestelmien/asiakaskokemuksen tulosten hyödyntämistä	- Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja (Luonnos Valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 8.12.2020)

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja –suunnitelma 2021 – 2024
Toimeenpanosuunnitelma/ Ehdotus kunnassa toteutettavaksi 3.

← Liittyy PirSOTEen/ hyvinvointialue

